

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 700/2016-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. októbra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], zastúpeného obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária [REDACTED], [REDACTED], pre namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 74/2015 z 29. marca 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. júla 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 74/2015 z 29. marca 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola pred všeobecnými súdmi účastníčkou konania v pozícii žalovanej vo veci určenia, či pracovný pomer medzi navrhovateľom a sťažovateľkou trvá. Prvostupňovým rozsudkom bolo určené, že predmetný pracovný pomer trvá. Odvolací súd prvostupňový rozsudok potvrdil a dovolací súd dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu napadnutým uznesením odmietol.

Sťažovateľka pred ústavným súdom v obsiahlom odôvodnení podanej sťažnosti v podstatnom namieta, že závery najvyššieho súdu v napadnutom uznesení sú neodôvodnené a arbitrárne, a námietku o arbitrárnom posúdení veci zakladá na dvoch argumentoch.

Prvým argumentom sťažovateľka tvrdí, že v konaní pred prvostupňovým súdom bola v prejednávanej veci pripustená zmena žalobného petitu na toto znenie: „*Pracovný pomer, uzatvorený medzi navrhovateľom a odporcom trvá.*“ V ostatnom bolo konanie zastavené a prvostupňový súd vylúčil vec na samostatné konanie v tomto znení výroku: „*Návrh navrhovateľa na určenie, že pracovný pomer medzi navrhovateľom a odporcom trvá (vylučuje na samostatné konanie).*“

Podľa sťažovateľky je zrejmé, že návrh s uvedeným petitom nebol v konaní takto pripustený, a tak nie je možné prijať záver, že žalobca sa v konaní domáhal určenia, že pomer medzi sťažovateľkou a navrhovateľom trvá. Z uvedeného dôvodu mali všeobecné súdy neprávne vyložiť ustanovenia § 79 ods. 1 a § 81 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) a rozhodnúť o takom návrhu, ktorý navrhovateľom ani nebol podaný. Inak povedané, vo veci, kde mal byť podaný návrh na začatie konania, mali všeobecné súdy nesprávne rozhodnúť bez jeho podania *ex offio*. Navyše, dovolací súd mal pochybiť, keď takto koncipovaný argument sťažovateľky nepripustil ako dovolací dôvod [podľa § 237 ods. 1 písm. e) OSP].

Druhým argumentom sťažovateľky je ten, že v rozhodnutiach v prejednávanej veci absentuje odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 OSP, čím bola spôsobená nepreskúmateľnosť všetkých rozhodnutí, ktoré neviedli k zamietnutiu určovacej žaloby, počnúc prvostupňovým. V tejto časti sťažnosti sa sťažovateľka púšťa do polemiky s úryvkami rozhodnutí vytrhnutými z ich kontextu a dôvodí ďalšími argumentmi, že v tom-ktorom prípade (každom uvedenom, pozn.) došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu alebo minimálne nedostatočnému odôvodneniu veci a všeobecné súdy sa náležite nevysporiadali s práve pre ten-ktorý prípad zásadným argumentom sťažovateľky.

Na základe uvedeného sťažovateľka v petite sťažnosti žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 74/2015 z 29. marca 2016 bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru, aby napadnuté uznesenie zrušil a aby sťažovateľovi priznal náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) pritom možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 453/2011).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

Predmetom sťažnosti je tvrdenie, že sťažovateľke bolo postupom najvyššieho súdu pri procesnom odmietnutí dovolania zasiahnuté do práv označených v záhlaví tohto rozhodnutia.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že najvyšší súd zrozumiteľne odôvodnil úvahy, ktoré zvolil pri rozhodovaní o podanom dovolaní, a právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Osobitne, pokiaľ šlo o prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. e) OSP, najvyšší súd vec podľa názoru ústavného súdu posúdil správne, keď sťažovateľke objasnil, že ňou atakovaný výrok svojím obsahom vyjadruje to, čoho sa

navrhovateľ resp. žalobca žalobou domáhal a argumentáciu sťažovateľky považoval v tejto súvislosti za nedôvodnú.

Pokiaľ šlo argumentáciu, ktorou sťažovateľka atakuje absenciu odôvodnenia napadnutého uznesenia (vychádzajúc aj z rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu) v zmysle § 157 ods. 2 OSP, ústavný súd taktiež poukazuje na svoju už citovanú judikatúru, podľa ktorej ústavný súd nie je súdom skutkovým a v zásade nereviduje právne názory všeobecných súdov, pokiaľ tieto nie sú zaťažené takou mierou svojvôle, že by to poprelo účel a význam interpretovaného a aplikovaného právneho predpisu.

Pozornosti ústavného súdu neuniklo ani to, že najvyšší súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia snažil sťažovateľke už pred podaním ústavnej sťažnosti ozrejmiť, že v konaní mala možnosť vyjadriť svoj názor na to, aké skutkové zistenia sa majú z vykonaných dôkazov vyvodiť, ako sa majú právne hodnotiť, ako sa majú príslušné predpisy na vec správne aplikovať a aký je konečný záver o dôvodnosti žaloby, a že skutočnosť, že odvolací súd jej skutkové tvrdenia a právne hodnotenie neakceptoval, nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Ústavnému súdu sa však z podanej sťažnosti javí, že sťažovateľka bude vidieť zásah do práva na súdnu ochranu v zásade každým odôvodnením, ktoré nebude vyhovovať jej záujmu.

Ústavný súd po preskúmaní námietok sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu nezistil, že by sťažovateľkou uvádzané skutočnosti v okolnostiach danej veci indikovali také pochybenia najvyššieho súdu, ktoré by mali ústavnoprávny rozmer, teda ktoré by vytvárali priestor na možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a napadnuté uznesenie hodnotí ako ústavne konformné.

Z uvedených dôvodov neprichádzalo do úvahy, aby ústavný súd sťažnosť prijal na ďalšie konanie. Tej totiž chýbala ústavnoprávna relevancia, ktorá by takýto postup a rozhodnutie ústavného súdu odôvodňovali. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom všeobecných súdov nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej

neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť tento právny názor svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09, I. ÚS 417/08).

Keďže ústavný súd nezistil žiadnu príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením čl. 46 ods. 1 ústavy, predloženú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

K namietanému porušeniu čl. 13 dohovoru je potrebné uviesť, že sťažovateľka porušenie tohto ustanovenia okrem toho, že ho zakomponovala do petitu sťažnosti, v odôvodnení sťažnosti bližšie nešpecifikovala. Ústavný súd vzhľadom na to nemohol dať sťažovateľke relevantnú odpoveď na možné porušenie tohto článku.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Vzhľadom na absentujúce odôvodnenie tvrdeného porušenia čl. 13 dohovoru podaná sťažnosť v tejto časti neobsahovala náležitosti predpísané zákonom a z toho dôvodu bola v tejto časti odmietnutá podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku už pri jej predbežnom prerokovaní ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľky, ktoré sú viazané na to, že sťažnosti by bolo vyhovené (zrušenie napadnutého uznesenia, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. októbra 2016